

Dissabte 3 de Quaresma

Text de l'Evangelí (Lc 18,9-14): En aquell temps, a uns que es refiaven de ser justos i menyspreaven els altres, Jesús els proposà aquesta paràbola: «Dos homes van pujar al temple a pregar: l'un era fariseu i l'altre publicà. El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: 'Déu meu, et dono gràcies perquè no sóc com els altres homes, lladres, injustos, adúlter, ni sóc tampoc com aquest publicà. De juno dos dies cada setmana i dono la desena part de tots els béns que adquireixo'. Però el publicà, de lluny estant, no gosava ni aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit, tot dient: 'Déu meu, sigues-me propici, que sóc un pecador'. Jo us dic que aquest va baixar perdonat a casa seva, i no l'altre; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit».

«Jo us dic que aquest va baixar perdonat a casa seva»

Fr. Gavan JENNINGS
(Dublín, Irlanda)

Avui, el Crist se'ns presenta amb dos homes que, davant d'un observador "casual", podrien aparèixer com quasi idèntics, ja que ells es troben al mateix lloc realitzant la mateixa tasca: ambdós «van pujar al temple a pregar» (Lc 18,10). Però, més enllà de les aparences, en el més pregó de llurs consciències personals, els dos homes es distingeixen radicalment: l'un, el fariseu, té la consciència tranquil·la, mentre que l'altre, el publicà —cobrador d'impostos— es troba inquiet pels sentiments de culpa.

Avui dia tendim a considerar els sentiments de culpa —el remordiment— com quelcom proper a una aberració psicològica. Nogensmenys, el sentiment de culpa li permet al publicà sortir reconfortat del Temple, ja que «aquest va baixar perdonat a casa seva, i no l'altre» (Lc 18,14). «El sentiment de culpa», escrigué Benet XVI quan ell era encara el Cardenal Ratzinger ("Consciència i veritat"), «remou la falsa tranquil·litat de consciència i pot ser anomenat com "protesta de la consciència" contra la meua existència auto-satisfeta. És tan necessari per a l'home com el dolor físic, el qual significa una alteració corporal del funcionament normal».

Jesús no ens indueix a pensar que el fariseu no estigui dient la veritat quan ell afirma que no és lladre, injust, adúlter, i que fa dejuni i dóna diners al Temple (cf. Lc 18,11); ni tampoc que el recaptador d'impostos estigui delirant en considerar-se a si mateix com un pecador. Aquesta no és la qüestió. Més aviat succeeix que «el fariseu no sap que ell també té culpa. Ell té una consciència completament clara. Però el "silenci de la consciència" el fa impenetrable davant de Déu i davant dels homes, mentre que el "crit de la consciència" que neguiteja el publica el fa capaç de la veritat i de l'amor. Jesús pot remoure els pecadors"» (Benet XVI).

Altres comentaris

«Tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit»

Mn. David COMPTE i Verdaguer
(Manlleu, Barcelona, Espanya)

Avui, en plena cultura de la imatge, l'Evangeli que se'ns proposa té una profunda càrrega de contingut. Però anem per parts.

En el passatge que contemplem veiem que en la persona hi ha un nus amb tres cordes, de tal manera que és impossible desfer-lo si hom no té presents les tres cordes esmentades. La primera ens relaciona amb Déu; la segona, amb els altres; i la tercera, amb nosaltres mateixos. Fixem-nos-hi: aquells a qui s'adreça Jesús «es refiaven de ser justos i menyspreaven els altres» (Lc 18,9) i, d'aquesta manera, pregaven malament. Les tres cordes estan sempre relacionades!

Com fonamentar bé aquestes relacions? Quin és el secret per desfer el nus? Ens ho diu la conclusió a la punyent paràbola: la humilitat. Així mateix ho va expressar santa Teresa d'Àvila: «La humilitat és la veritat».

És cert: la humilitat ens permet reconèixer la veritat de nosaltres mateixos. Ni inflar-nos de vanaglòria, ni menystenir-nos. La humilitat ens fa reconèixer com a tal els dons rebuts i ens permet de presentar a Déu el treball de la jornada. La humilitat reconeix també els dons de l'altre. És més, se n'alegra.

Finalment, la humilitat és també la base de la relació amb Déu. Pensem que, en la paràbola de Jesús, el fariseu porta una vida irreprotxable, amb les pràctiques religioses setmanals i, fins i tot, exerceix l'almoina! Però no és humil i això corca tots els seu actes.

Tenim a prop la Setmana Santa. Aviat contemplarem —un cop més!— el Crist a la Creu: «El Senyor crucificat és un testimoni insuperable d'amor pacient i d'humil mansuetud» (Joan Pau II). Allí veurem com, davant la súplica de Dimas —«Jesús, recordeu-vos de mi...» (Lc 23,42)— el Senyor respon amb una “canonització fulminant”, sense precedents: «En veritat et dic que avui seràs amb mi al paradís» (Lc 23,43). Aquest personatge era un assassí que resta, finalment, canonitzat pel propi Crist abans de morir.

És un cas inèdit i, per a nosaltres, un consol...: la santedat no la “fabriquem” nosaltres, sinó que l'atorga Déu, si Ell troba en nosaltres un cor humil i convers.